

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.256/2013/7. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2014. év január hó 14. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

A vezető beosztású hivatalos személy által elkövetett vesztegetés büntette miatt a vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2013. év március hó 28. napján kelt 16.B.102/2012/15. számú ítéletét az I.r. vádlott tekintetében **megváltoztatja**.

Az I.r. vádlott terhére rótt bűncselekményt hivatali vesztegetés elfogadása büntettének (Btk.294.§ (1) és (2) bekezdés) minősíti.

A kiszabott szabadságvesztést 2 (kettő) év börtönbüntetésre enyhíti, annak végrehajtását 5 (öt) év próbaidőre felfüggeszti.

Az I.r. vádlott a kiszabott szabadságvesztés büntetésből - annak végrehajtása esetén - legkorábban a büntetés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A közügyektől eltiltásra vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A foglalkozástól eltiltás tartamát 3 (három) évre enyhíti.

Az I.r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe annak végrehajtása esetére számítja be.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I.r. vádlott tekintetében helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Budapest Környéki Törvényszék 2013. március hó 28. napján kelt 16.B.102/2012/15. számú ítéletével az I.r. vádlott és a II.r. vádlott bűnösségét vesztegetés büntetében (Btk.250.§ (1), (2) bekezdés a./ pontja) - melyet a II.r.

vádlott bűnsegédként követett el - állapította meg. Ezért az I.r. vádlottat 3 év börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra, továbbá 200 napi tétel pénzbüntetésre és a köztisztviselői foglalkozástól végleges hatályú eltiltásra ítélte.

A II.r. vádlottat 2 év börtönbüntetésre és 100 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A bíróság a II.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett a vádlottak által előzetes fogvatartásban eltöltött idő kiszabott szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról is. A törvényszék a pénzbüntetés egy napi tételének összegét mindkét vádlott tekintetében 2500.- forintban állapította meg és rendelkezett a kiszabott pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról is.

Az elsőfokú bíróság ítélete a II.r. vádlott tekintetében 2013. március hó 28. napján jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen kizárólag az I.r. vádlott és védője jelentett be fellebbezést felmentés érdekében.

A védő fellebbezésének írásbeli indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet több helyen helytelen ténybeli következtetéseket tartalmaz, ezért az megalapozatlan. A II.r. vádlott vallomásai ellentmondásosak, ezért arra tényállást nem lehetett volna alapítani. Nem nyert az sem bizonyítást, hogy az I.r. vádlott a pénzt és nem iratokat várt a sikertelen tettenérésekor. Másodlagos indítványa a kiszabott büntetés enyhítésére irányult, amit a vádlott büntetlen előéletével és két kiskorú és egy nagykorú tanuló gyermek eltartásának kötelezettségével indokolt.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.539/2013/1. számú átiratában a védelmi fellebbezést alaptalannak tartotta.

Álláspontja szerint a törvényszék az eljárási szabályok megtartásával folytatta le a bizonyítási eljárást.

A mérlegeléssel megállapított tényállás megalapozott, az indokolás hiánytalan és megfelel a logika szabályainak. Ebből okszerűen vont következtetést a törvényszék az I.r. vádlott bűnösségére, cselekményének jogi minősítése is törvényes. A büntetés kiszabását befolyásoló alanyi és tárgyi körülményeket az ügyészi álláspont szerint helyesen tárta fel az elsőfokú bíróság és azokat kellő súllyal értékelte is, ugyanakkor további súlyosító körülményként értékelendő az I.r. vádlott terhére a korrupciós jellegű cselekmények nagyfokú elszaporodása, illetve az, hogy a cselekmény alkalmas volt a közigazgatásba vetett bizalom megingatására is. Erre figyelemmel a főügyészi álláspont szerint a büntetés enyhítése nem indokolt. Mindezekre tekintettel a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét az I.r. vádlott tekintetében hagyja helyben.

Az I.r. vádlott védője a nyilvános ülésen az írásban benyújtott fellebbezés indokolását változatlan formában fenntartotta. Kiemelte azt, hogy álláspontja szerint kétséget kizáróan nem állapítható meg az I.r. vádlott bűnössége, nem volt tettenérés az I.r. vádlott esetében, mivel a nyomozóhatóság nem jól időzítette az akciót. Előadta, hogy soha nem fogjuk megtudni, hogy a II.r. vádlott akart-e pénzt átadni az I.r. vádlottnak. A fentiekre figyelemmel az I.r. vádlott felmentésére tett indítványt, másodlagosan a büntetés enyhítését kérte.

Az I.r. vádlott a nyilvános ülésen felszólalásában vitatta a bűnösségét. Előadta, ha az ügyfél bejött az irodába, szívesen segített neki. Minden továbbképzésen mindig az ügyfél centrikus cselekedetet hangsúlyozták, ő ennek kívánt megfelelni. Nem olyan ember, amilyennek az elsőfokú ítélet beállítja, segítőkészségből tette amit tett, pénzt soha nem fogadott el és soha nem is kért az építési engedélyért. Az I.r. vádlott az utolsó szó jogán nem kívánt felszólalni, a korábbi előadásait fenntartotta.

Az I.r. vádlott és védőjének felmentésre irányuló fellebbezése nem alapos, az enyhítést célzó perorvoslat az alábbiak szerint megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla a védelmi perorvoslatok folytán bírálta felül a Be.348.§ (1) bekezdése alapján, a Be.349.§ (1) bekezdésére figyelemmel a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét és az azt megelőző elsőfokú bírósági eljárást.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok maradéktalan megtartásával folytatta le a bizonyítási eljárást. Törvényesen járt el amikor a bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzés eredményét a tárgyalás anyagává tette és az abban foglaltakat bizonyítékként értékelte. A titkos adatszerzésre ugyanis a törvényi rendelkezések maradéktalan betartása mellett került sor. A Be.203.§ (6) bekezdése alapján az ügyész által 72 óra időtartamra elrendelt titkos adatszerzéssel egyidejűleg az engedélyezés iránti indítványt az ügyészség a nyomozási bírónak előterjesztette, a nyomozási bíró az engedélyt később kiadta (nyomozati iratok 125-től 154. oldaláig). A Be.206.§ (5) bekezdése alapján a II.r. vádlottal szemben engedélyezett titkos adatszerzés eredménye minden elkövetővel, így az I.r. vádlottal szemben is felhasználható volt.

A Budapest Környéki Törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének teljességgel eleget tett. A beszerzett bizonyítékokat logikusan értékelte, mérlegelte. Törvényesen járt el, amikor az ítéleti tényállást az I.r. és II.r. vádlott, a tanúk vallomásaira, a titkos adatszerzés eredményeire, valamint az egyéb okirati bizonyítékokra alapította.

az I.r. vádlottnak és védőjének fellebbezésében előadottakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakat kívánja rögzíteni.

az I.r. vádlott eljárás során előterjesztett védekezése több ponton önellentmondásos továbbá más hitelt érdemlő bizonyítékok alapján is megcáfolást nyert, mint ahogy arra az elsőfokú bíróság is rámutatott. Az I.r. vádlott mindvégig azzal védekezett, hogy a hiánypótlás érdekében hozott iratok átvétele során azért mutatott ilyen szokatlan aktivitást, mert a munkája középpontjában az ügyfél centrikusság áll

(elsőfokú iratok 15. alszámú tárgyalási jegyzőkönyv 26. oldal, másodfokú bíróság előtti nyilvános ülésen előadott felszólalása). Ezzel a védekezésével azonban nem adta ésszerű magyarázatát annak, hogy a II.r. vádlottnak miért kellett személyesen, az I.r. vádlott munkaidejének lejártát követően a lakására vinni azon dokumentumokat, amelyeket a hivatali kezelőirodán is minden további nélkül leadhatott volna. Ez utóbbinál is jelentősebb ellentmondás a vádlotti védekezésben az, hogy a titkos adatszerzés eredményeinek értékeléséből egyértelműen kitűnik: a II.r. vádlott még nem kapta meg az I.r. vádlottól azt a hiánypótlási felhívást, amelynek teljesítése alapján vihetett volna el a szükséges dokumentumokat az I.r. vádlottnak. A titkos adatszerzés körében lehallgatott telefonbeszélgetésekből egyértelműen kiderül, hogy a II.r. vádlott kérdőre vonta az I.r. vádlottat, hogy miért nem küldte már el számára e-mailben a hiánypótlási felhívást. Ennek során az I.r. vádlott magyarázkodásra kényszerült, a leterheltségével indokolta a mulasztását. Az I.r. vádlott állítása szerint ennek ellenére a II.r. vádlott az általa e-mailben pontosan meg nem határozott dokumentumokkal indult meg a lakóhelyéhez (nyomozati iratok 137. oldal titkos adatszerzés eredménye, az I.r. vádlott vallomása 8. tárgyalási jegyzőkönyv 8. oldal).

A rendelkezésre álló adatokból az is egyértelműen megállapítható, hogy a II.r. vádlott a tettenérést megelőző rendőrségi akcióról nem rendelkezett előzetes információval. Amennyiben helytálló volna az a vádlotti védekezés, hogy a II.r. vádlott kizárólag befolyásával üzerkedett és valótlanul állította azt, hogy az I.r. vádlott pénzt kért az építési engedélyért, akkor teljesen ésszerűtlen lett volna a II.r. vádlott részéről annak megengedése, hogy tanú 1. a pénz átadását megelőző útvonalon követhesse őt az I.r. vádlott lakásához. A lehallgatott telefonbeszélgetésekből az is nyilvánvaló: tanú1. érdeklődött a II.r. vádlottnál, hogy elkísérheti e őt a pénzátadáshoz, erre a II.r. vádlottnak nem volt elutasító válasza, hanem ígéretet tett arra, hogy ezt megérdeklődi Az I.r. vádlottól. Az esetben, ha a II.r. vádlott kizárólag az I.r. vádlottal kapcsolatban fennálló befolyását kívánta volna csalárd módon érvényesíteni akkor lepleznie kellett volna tanú1. felé, hogy valójában az I.r. vádlottnak vesztegetési pénzt nem ad át. A telefonbeszélgetések tanúsága szerint nem ez történt, hanem a II.r. vádlott felhívta az I.r. vádlottat és érdeklődött nála, hogy a „papírok” átadásakor jelen lehet-e tanú1. ügyfél is. Ekkor az I.r. vádlott, - aki az eljárás során mindvégig ügyfél centrikusságát, az ügyfelekkel kapcsolatos segítőkészségét hangsúlyozta - úgy nyilatkozott, hogy „kérj el a papírokat, hozzám ne jöjjön” (nyomozati irat 139. oldal). Az I.r. vádlott által hangoztatott ügyfél centrikusságának teljes mértékben ellentmond az, hogy az ügyfelét (tanú1.) a lakása közelébe sem engedi, míg a II.r. vádlottat, aki ügyféli pozícióban a kérdéses ügyben nem volt, többszöri telefonbeszélgetések során hívja a lakásához a „papírok” - valójában a vesztegetési pénz - átadása érdekében. Megállapítható tehát, hogy amennyiben a II.r. vádlott nem az I.r. vádlott által kért vesztegetési pénzt vitte volna az I.r. vádlott lakásához, akkor a saját befolyással üzerkedését megvalósító magatartásának leplezése érdekében kitért volna tanú1. azon kérése elől, ami az I.r. vádlott lakásához kísérésére irányult. Mindezekre tekintettel helyesen járt el a törvényszék, amikor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az I.r. vádlott önellentmondó és más bizonyítékokkal megcáfolt védekezését (8. alszámú tárgyalási jegyzőkönyv 8. oldal, 13. alszámú tárgyalási jegyzőkönyv 65-

től 66. oldal) nem fogadta el az ítéleti tényállás megállapítása során. Kétséget kizáróan megállapítást nyert ugyanis, hogy az I.r. vádlott korábbi kérésének megfelelően a 2011. november hó 28-i tettenérés napján 15 óra 32 perckor maga az I.r. vádlott telefonált a II.r. vádlottnak, hogy jöjjön a házához a „papírokkal”. A fent is részletezett, továbbá az elsőfokú bíróság által különös gonddal helyesen elemzett adatok alapján egyértelműen megállapítható, hogy bár az I.r. és II.r. vádlottak között zajló telefonbeszélgetések során a pénz kifejezés nem hangzott el, azonban kétséget kizáróan megállapítható, hogy a II.r. vádlott az I.r. vádlott kérésének megfelelően a vesztegetési pénzt vitte az I.r. vádlott lakásához.

A fentiekre figyelemmel az I.r. vádlott védőjének fellebbezésében foglaltak az elsőfokú bíróság helyes mérlegelő tevékenységét támadják, amely a másodfokú bírósági eljárásban eredményre nem vezethet, ugyanis a Be.351.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja. Ez alól csak az jelent kivételt, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Ez utóbbiakra a másodfokú eljárásban nem került sor, a megalapozott elsőfokú tényállás irányadó volt a másodfokú eljárásban.

A Budapest Környéki Törvényszék okszerűen következtetett az I.r. vádlott bűnösségére.

Az időközben bekövetkezett jogszabályváltozásokra figyelemmel az I.r. vádlott terhén megállapított bűncselekmény minősítése változtatásra, míg a jogi indokolás - a jogszabályváltozástól függetlenül - kiegészítésre szorul.

A Fővárosi Ítéltábla a 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 2.§ (2) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján az elbíráláskor hatályos új büntetőtörvényt alkalmazta, mivel az alábbiakban kifejtett indokok alapján e törvény a vádlott terhére rótt cselekmény enyhébb elbírálását tette lehetővé. akár. Az I.r. vádlott történeti tényállásban írt magatartása az elbíráláskor hatályos Btk. szerint a 294.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés elfogadása büntettének minősül. E bűncselekményt az 1978. évi IV. törvényben szabályozott 250.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a./ pontja szerint minősülő vesztegetés büntettével azonos módon a törvényhozó 2-től 8 évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni. A fellebbezésben írt védői érvelésre is figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy úgy a korábbi, mint a jelenleg hatályos Btk. szerint az I.r. vádlott által megvalósított korrupciós bűncselekmény az előny kérésével befejezetté vált. Erre tekintettel az I.r. vádlott a törvényi tényállást teljes egészében 2011. májusában megvalósította azzal a magatartásával, hogy tájékoztatta a II.r. vádlottat: 500.000.- forint jogtalan előny átadását követően segítséget fog nyújtani a Kft-nek abban, hogy az engedélyt minél hamarabb megkapják. Ezekre a körülményekre tekintettel nincs annak semmi jelentősége, hogy a védői érvelés szerint 2011. november hó 28-án az I.r. vádlottat a nyomozóhatóság nem érte tetten a pénz átadásakor, mivel az akció ebbe a

stádiumba nem is jutott. az I.r. vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítására nem a vesztegetési pénz átvétele, hanem a jogtalan előny kérése miatt került sor. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet indokolása 26. oldalának (1) bekezdéséből mellőzi azt, hogy az engedély megadását 500.000.- forint jogtalan előny megfizetéséhez kötötte az I.r. vádlott. Ez utóbbi rögzítésére az elsőfokú bíróságnak nem volt törvényi lehetősége, mivel erre a történeti tényállás sem utalt, illetve az eljárás egyéb adataiból sem lehetett erre okszerű következtetést vonni. A Btk.294.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés elfogadása büntetnének megállapításához elegendő volt, hogy az I.r. vádlott vezető beosztású hivatalos személyként, működésével kapcsolatban - 2011. májusában - jogtalan előnyt kért.

A megváltoztatott jogi minősítés szerinti bűncselekmény miatt kiszabható büntetés úgy az elkövetéskori, mint a másodfokú elbíráláskori büntetőtörvény szerint azonos tartamú. A 2011. május havi elkövetési időre is figyelemmel még abban sincs különbség a két törvény között, hogy a büntetés kiszabása során mindkét esetben a középérték szerinti büntetés az irányadó. Ugyanakkor az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 56.§ (2) bekezdése alapján a közélet tisztasága elleni bűncselekményt foglalkozásának felhasználásával szándékosan elkövető személyt a foglalkozásától el kellett tiltani. E kötelező eltiltásra vonatkozó rendelkezést az elbíráláskor hatályos Btk.52.§-a nem tartalmazza. A másodfokú elbíráláskor hatályos Btk.38.§ (2) bekezdés a./ pontja, szemben az elkövetéskor hatályos Btk.47.§ (2) bekezdésének rendelkezéseivel a kiszabott szabadságvesztés büntetésből 2/3 rész kitöltését követő napon már lehetővé teszi a feltételes szabadságra bocsátást. Az elbíráláskor hatályos törvény szintén enyhébb rendelkezést tartalmaz a pénzbüntetés egy napi tételének megfelelő legkisebb összeg tekintetében, amely az elkövetéskor hatályos törvény szerinti 2500.- forintról 1000.- forintra csökkent.

A Kúria 4/2013. (X.14.) BK. véleménye alapján pedig: a határozott tartamú szabadságvesztés esetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi, törvény erejénél fogva kötelező időpontjára vonatkozó rendelkezés a Btk.2.§ (1)-(2) bekezdése szerinti elbírálás fogalmába tartozik. Megváltozása alapot ad - enyhébb elbírálás címén - a módosított törvény alkalmazására.

A Budapest Környéki Törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó súlyosító és enyhítő körülményeket helyesen sorolta fel, ugyanakkor az enyhítő körülményeknek nem tulajdonított kellő nyomatékot, továbbá az enyhébb elbírálását lehetővé tevő elbíráláskori törvényre is figyelemmel az I.r. vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítése indokolt. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az I.r. vádlott hivatali alkalmazásának feltétele volt a büntetlen előélet, így ennek enyhítő tényezőként való figyelembe vételét ez a körülmény jelentősen befolyásolja. Ez azonban nem vezethet odáig, hogy a büntetlen előéletet ilyen esetekben ne lehetne enyhítő körülményként értékelni. A büntetlen előélet ilyen tényállások mellett is befolyást gyakorol a büntetés kiszabását, azonban kisebb

nyomatékkal enyhít, mintha a büntetlen előélet nem lenne a hivatali alkalmazás feltétele.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elkövetéskor büntetlen előéletű, 50. életévét betöltő, korrupciós bűncselekményt egy esetben, alkalmi jelleggel megvalósító az I.r. vádlottal szemben a Btk.79.§-ában meghatározott büntetési célok, a Btk.80.§ (1) és (2) bekezdésében írt büntetés kiszabás elveire is tekintettel, a 85.§ (1) és (2) bekezdése alapján a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésével is elérhetőek. A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata a Btk.37.§ (2) bekezdés a./ pontja alapján börtön. A Btk.38.§ (2) bekezdés a./ pontja alapján rendelkezett a másodfokú bíróság arról, hogy a szabadságvesztés végrehajtása esetén az I.r. vádlott legkorábban a büntetés 2/3 részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabására figyelemmel a másodfokú bíróság a közügyektől eltiltásra vonatkozó rendelkezést mellőzte. A Btk.52.§ (1) bekezdés b./ pontja alapján az 53.§ (2) bekezdésére figyelemmel a másodfokú bíróság a foglalkozástól eltiltás tartamát 3 évre enyhítette. Az elsőfokú bíróság törvényes indokok alapján és az új büntetőtörvény szerint is törvényes mértékben szabott ki az I.r. vádlottal szemben pénzbüntetést, amelynek a Btk. szerinti hivatkozása Btk.50.§ (1), (2) és (3) bekezdése.

A másodfokú bíróság a Btk.92.§ (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett az I.r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő kiszabott szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról .

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyebekben a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2014. év január hó 14. napján

. Lassó Gábor s.k..

Ujvári Ákos s.k..

Fatalin Judit s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 16.B.102/2012/15. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2.Bf.256/2013/7. számú ítéletében írt változtatásokkal, 2014. január hó 14. napján az I.r. vádlott tekintetében jogerős és fel nem függesztett részében végrehajtható.

Budapest, 2014. január hó 14. napján

Dr. Lassó Gábor s.k.
a tanács elnöke